

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 19.000

Letna inozemstvo Lir. 30.000

Letna inozemstvo, USA dol. 28

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXIV. - Štev. 20 (1704)

Gorica - četrtek, 20. maja 1982 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Marijina prikazovanja

Ob papeževem obisku v Fatimi se je verjetno marsikdo vprašal, kako je z dozdavnimi Marijinimi prikazovanji: ali so taka prikazovanja resnična? Kdo naj o tem razsoja? Kako se je Marija sploh prikazovala? Zakaj samo nedoraslim? Ali niso prikazovanja samo prividi? Kakšen je končni cilj vseh resničnih prikazovanj?

Na taka vprašanja odgovarja v svoji Marijologiji dr. Jakob Ukmar. Iz njegovih člankov povzemam nekaj glavnih misli.

Ce verujemo v božjo vsemočnost, bo lahko verovali tudi v možnost in resničnost Marijinih prikazovanj v teku cerkvene zgodovine. Ugotoviti pa je treba, ali je bilo prikazovanje resnično. Izpričano mora biti ne samo, da oseba, ki je bila prikazni deležna, ne laže, ampak tudi, da ni v zmoti, ker je morda naraven dogodek smatrala za nekaj prekonaravnega ali pa imela svojo domišljijo za resnično dogajanje.

SAMO CERKVENA OBLAST LAHKO PRESOJA

Za presojanje je pristojna cerkvena oblast, ki v danih primerih postopa zelo počasi, zelo previdno in strogo. V primeru Lurda se je Cerkev izjavila ugodno šele po 42 mesecih stroge preiskave, da je namreč to, kar Bernardka pripoveduje o Marijinih prikazovanjih, zanesljivo in verodostojno. V primeru Fatime je trajala preiskava celih osem let in šele čez 25 let je najvišja cerkvena oblast ves postopek javno potrdila.

Cerkvena potrditev pa pomeni samo to, da je navedeno prikazovanje božje Mater dobro izpričano, da je verodostojno in se po pameti ne da tajiti. Kar je namreč Bog nameraval razodeti kot za vse ljudi obvezno razodetje, je storil, dokler so apostoli še živeli. Poznejša morebitna razodetja ne spadajo v zaklad zveličavnih razodetih resnic, ki jih mora Cerkev čuvati, tolmačiti in kot obvezne oznanjati. Zato niso obvezna ne lurska ne fatimska ne druga podobna razodetja ali naročila.

So pa vsekakor resnična Marijina prikazovanja zelo koristna, četudi niso za obstoj Cerkve nujno potrebna, saj razodevajo božjo ljubezen in moč Marijine priprošnje ter posredno izpričujejo resničnost naše svete vere. Pri prikazovanjih, ki jih je cerkvena oblast potrdila, ne gre za nobeno versko resnico, za nobeno obvezno božje razodetje, marveč za dobro izpričano zgodovinsko dogajanje, ki se sicer po pameti ne da tajiti, ki ga pa tudi nihče v vesti ali pod grehom, kakor pravimo, ni dolžan verovati.

VSEGA SE NE DA UMETI

Ne bomo si razbijali glave v iskanju odgovora na vprašanje, kako se je Marija prikazala in zakaj se je prikazala samo otrokom, nedoraslim, ne pa učencem in odraslim. Vsako Marijino prikazovanje na naši zemlji je združeno s tako velikimi prekonaravnimi dogajanjmi v svetovnem prostoru, da jih človek ne more doumeti. Marija se je prikazala tako, kakor je to bilo Bogu všeč. Bog pa ne potrebuje ne človeške modrosti ne človeške moči, da izvede svoje velike zveličavne načrte.

Zadnji cilj vsakega Marijinega prikazovanja je dušno zdravje in dosega srečne večnosti. Ker je za duhovna rešitev človeškega rodu možna samo po zaslugi Odršenikove smrti in ker je Marija najbolj tesno povezana z Odršenikom, ki je njen sin, zato opozarja usmiljeni Bog revnega človeka na ta njegov cilj včasih tudi po Marijinih prikazovanjih. Bog nas tako opozarja le včasih, izjemoma. Redno pa nas Bog spominja na zadnji cilj po svoji Cerkvi.

Ker je pa človek zakopan v privatne in minljive reči ter v dnevnem direndaju, kaj rad pozabi na to, kar je glavno, zato ubere dobri Bog včasih izredno pot ter tega raztresenega in pozabljivega človeka po Marijini prikazni drami iz malomarnega spanja, da se spet zare v nadnaravni svet in na svoj zadnji cilj. Edinole Bog ve, kdaj in kje bo primeren trenutek za tak izreden poseg njegove zveličavne volje. Ko

Fatimska Mati božja

pride tisti čas in Cerkev izjavi, da je res prišel, ga sprejmimo s hvaležnim in otroško vernim srcem, da se po Odršenikovi materi Mariji dvignemo h Kristusu Odršeniku.

LOJZE SKERL

Papež na Portugalskem

Po štirih dneh bivanja na Portugalskem se je sv. oče Janez Pavel II. pozno v soboto 15. maja srečno vrnil v Rim, potem ko je prav v Fatimi spet doživel napad na svojo osebo. Neki španski duhovnik Juan Fernandez Khron, ki ga je posvetil konservativni francoski nadškof Lefebvre, se mu je približal s sovražnimi nameni, ga opsoval kot zaveznika komunizma in krivca sedanjega položaja na Poljskem. Pri sebi je imel 40 cm dolg bajonet. Budnosti varnostnih portugalskih sil se je zahvaliti, da mu je naklep spodletel.

Da se Materi božji zahvali za rešitev po atentatu 13. maja lani na trgu sv. Petra v Rimu, je bil glavni nagib, da je sv. oče letos obiskal Fatimo, kjer se vsako leto na prvi dan Marijinih prikazanj 13. maja zbere stotisoče vernikov. Letos je želel biti z njimi tudi sv. oče.

V LIZBONI

Papeževo letalo je pristalo v Lizboni v sredo 12. maja v poznih popoldanskih urah. Najprej je sv. oče obiskal stolnico, kjer je spregovoril krščanskim laikom. Pozval jih je, naj delujejo v enotnosti s Cerkvijo in se čutijo soodgovorni pri delu v politiki, kulturi in na socialnem področju. Ne smemo dopustiti, da bi bila Cerkev odsotna v človekovem življenju.

Potem je šel v cerkev sv. Antona, ki mu

pravimo Padovski, pa se je dejansko rodil v Lizboni. V tej cerkvi so ga pozdravili predstavniki mestnih oblasti in frančiškanska skupnost. Sv. oče je v izbranih besedah izrekel hvalospev frančiškanskemu idealu življenja, vse redovnike pa je povabil, naj sodelujejo s škofi in drugimi duhovniki ter v zvestobi zadnjemu koncilu izpričajo svetost Cerkve.

V FATIMI

Sv. oče je prispel v Fatimo še isti večer. Vsa Trijska dolina je bila polna lučk, množica skoro milijonska. Papež je velik del noči prebil v molitvi pred Marijo in z rožnim vencem v roki.

Cetrtek dan je pričel s srečanjem s portugalskimi škofi, od katerih je 20 rednih, 8 pomožnih, 7 pa takih, ki so se škofijam odpovedali. Pozval jih je, naj bodo vez edinstvi s portugalskim ljudstvom in svesti svojega poslanstva. Kmalu nato se je sestal s sestro Lucijo, edino preživelo pričjo Marijinih prikazovanj v Fatimi.

Na stopnišču pred Marijino baziliko je papež opravil sv. mašo in človeštvo znova posvetil Mariji. V pridigi je med drugim dejal: »S trepetom se znova vračamo k Marijinemu pozivu pred 65 leti v Fatimi, ki obstaja v pokori in spreobrnjenju. Koliko ljudi, koliko kristjanov, koliko skupnosti je v tem času izbralo pot, popolnoma nasprotno fatimskemu sporočilu! Greh si je pridobil domovinsko pravico v svetu in zanikanje Boga se je tako močno razširilo v ideologijah ljudi, v njih mišljenju in programih. Prav zato so Marijine besede vedno sodobne. Se bolj kot pred 65 leti.«

V posvetilni molitvi pa je med drugim dejal: »Marija, reši nas lakote in vojne; jedrskega spopada, samoučinja, vsake vrste vojskovanja; grehov zoper življenje človeka od njegovih začetkov; sovraštva in vsake krivice v družbenem, narodnem in mednarodnem življenju.«

Prosil je tudi za konec sovražnosti med Argentino in Anglijo, ki povzročajo tolike izgube človeških življenj. Pridružil je še svoje nameravane potovanje v Anglijo, ki si ga tako želi.

Pri oltarju je nato sv. oče prisostvoval procesiji slovesa, ko se romarji z robčkom v roki poslavljajo od Marije. Sam je bil zelo ganjen in je ponavljal: »Fatima bo vedno navzoča v moji duši. Zbogom Fatima! In nasvidenje prihodnjič!«

TRETI DAN OBISKA

V petek 14. maja se je papež srečal s kmetovalci v bližini Marijinega svetišča v kraju Vila Vicosa ob španski meji. Omenil je socialni nauk Cerkve. »Cerkev je z vami,« je dejal, »da vam pomaga premagati nerazumevanja in krivice, da dá v okviru svojega poslanstva roko najbolj revnim in pomaga uveljaviti krščanske in človeške vrednote dela. Nujno je treba najti za obdelovalce zemlje možnost, da konkretno uveljavijo svoje osnovne pravice.«

Iz Vile Vicose se je papež vrnil v Lizbono, kjer ga je pozdravila ogromna mno-

žica ljudi, ki se je zbrala v parku Edvarda VII. Sv. oče je bil presenečen nad izrazi naklonjenosti in je večkrat dejal: »Portugalska mi je odprla svoje srce!«

V Lizboni je papež dvakrat prenočil. V soboto 15. maja pa je dan preživel na severu države.

NA PORTUGALSKEM SEVERU

Dan je pričel v mestu Coimabri. Obiskal je univerzo, ki je bila ustanovljena že leta 1290. Profesorjem in študentom je govoril o kulturi. Vera in znanost se morata medsebojno podpirati, le tako bo našel sedanjí človek vero v svojo bodočnost.

Nato je papež obiskal Marijino svetišče Monte Sameiro pri mestu Bragi. Njegov govor je bil posvečen družinam, ki jih je pozval k zaupanju, pogumu in medsebojni povezanosti.

Zadnja točka njegovega potovanja je bilo pristaniško in industrijsko mesto Oporto, kjer ga je pričakala polmilijonska množica. Tu je svoj govor namenil predvsem delavcem. »Socialna pravičnost je novo ime za skupno blaginjo,« je dejal sv. oče. Človeka je treba spoštovati in braniti njegovo dostojanstvo. Ko gre za delo in kapital, se ne sme omalovaževati nobenega od njiju, kajti brez kapitala ni dela. Socialni nauk Cerkve trdi, da razredni boj ni nekaj nujnega in če pride do boja, naj bo brez sovraštva in nasilja. Na vsak način pa delo ne sme postati predmet kapitala, ker ga absolutno presega in stroji ne smejo delavcu diktirati načina življenja. Človek ne sme postati suženj strojev. Prav tako pa ni pravičnost in krščansko, če en razred (mišljen je delavski), ker lahko izvaja večji pritisk v družbi, nadvlada druge. Ko se brani brez ozira na druge interese delavcev, se lahko povzroči težko škodo vsej skupnosti. Prav zaradi skupne blaginje bi bilo treba znova urediti pravico do stavke. Današnja družba ogroža egoizem »bogatega sveta«, toda upanje ostane, dokler se bodo ljudje zatekali k dialogu.

Katolicizem na Portugalskem

Pri ljudskem štetju leta 1975 je 95% Portugalcev izjavilo, da so katoličani, toda redno jih vrši svoje verske dolžnosti le približno 30%. Vsako nedeljo je na Portugalskem 12.000 sv. maš. Vseh župnij je 4.323. Ponos vernih Portugalcev je katoliška radijska postaja Renascenca, ki oddaja 24 ur dnevno. Seveda ima Portugalska polno problemov, ki jih mora reševati in o katerih je govoril sv. oče ob svojem zadnjem obisku na Portugalskem.

Pet novih blaženih

V nedeljo 23. maja dopoldne bo sv. oče razglasil pet novih blaženih. Ti so: holandski misijonar in redovnik Peter Donders, francoska redovnica Maria Rivier, kanadska redovnica Maria Rosa Durocher, španska redovnica Maria Angela Astorch in kanadski redovnik laik Andrej Bessette.

Italija odklanja sankcije proti Argentini

Italija ima z Argentino že od nekdanje tesne gospodarske in politične zveze, saj je prebivalstvo v velikem delu sestavljeno iz potomcev italijanskih priseljencev. Zato italijanska javnost ni kaj z navdušenjem sprejela sklepa članic Nato organizacije in Evropske gospodarske skupnosti, v kateri je vključena tudi Italija, da se zaradi argentinsko-britanskega spora uvedejo gospodarske sankcije proti Argentini. Tudi večina italijanskih parlamentarcev se je izrekla proti sankcijam.

To stališče je prišlo do izraza na zadnjem zasedanju zunanjih ministrov Egs in Nato v Luksemburgu. Ko je bilo govora o obnovitvi gospodarskih sankcij proti Argentini, je italijanski zunanji minister Colombo izrazil nasprotovanje svoje vlade proti takemu ukrepu. Podobno stališče je zavzel tudi predstavnik irske republike. Tako si bile sankcije proti Argentini podaljšane še za en teden brez italijanskega in irskega pristanka.

Argentinske vojaške oblasti so objavile, da je spopad med Argentino in Veliko Britanijo terjal do 10. maja 53 mrtvih, 80 ranjenih in 366 pogrešanih. Ti zadnji pripadajo posadki križarke »General Belgrano«, ki se je potopila v južnem Atlantiku. Rešenih je bilo 680 mornarjev.

Spremembe v vodstvu Jugoslavije

V Beogradu je 15. maja prišlo do raznih sprememb v vodstvu države. Novi predsednik predsedstva SR Jugoslavije je Srb Petar Stambolić, podpredsednik pa Hrvat dr. Vladimir Bakarić. Zvezno vladbo vodila Milka Planinc, Hrvatica po rodu. Je prva ženska v komunističnem svetu, ki je prišla do tega položaja. Stara je 58 let in je vstopila v partizanske vrste pri 17 letih. Novi notranji minister bo Slovenec Stane Dolanc, zunanji Makedonec Lazar Moiso, obrambni Hrvat admiral Branko Mamula, finančni pa Slovenec Jože Florijančič.

Nov protislovenski izbruh na Koroškem

V noči od sobote na nedeljo 16. maja so »neznanci« pomazali pročelje slovenske gimnazije v Celovcu s sramotilnimi napismi. Jasno je, da gre za znane lujskače, ki na različne načine vzdržujejo protislovensko ozračje. Pri tem imajo veliko podporo v socialističnem deželnem glavarju Wagnerju, ki bi se moral prvi ograditi od tega nekulturnega zadržanja.

V nedeljo je imela v Radišah pri Celovcu svoj občni zbor Zveza slovenskih orga-

nizacij. Ta je namesto 69-letnega Francija Zwittra, ki je vodil organizacijo skoro ves povojni čas izvolila dosedanjega tajnika ZSO Feliksa Wieserja. Ta je izjavil, da je ZSO odprta socialistom, komunistom, katoličanom, strankarsko nevezanim pod pogojem, da se prizadevajo za enakopravnost slovenske manjšine. Dejansko pa ZSO vključuje levičarsko usmerjene slovenske Korošce, ki so izšli iz vrst medvojnje OF. Krščansko usmerjeni slovenski Korošci pa so organizirani v Narodnem svetu koroških Slovencev. Tega trenutno vodi dr. Matevž Grilc.

Deželno odposlanstvo v Slovenijo in na Koroškem

V dneh 11. in 12. maja je obiskalo Slovenijo in Koroško odposlanstvo deželne komisije za prevoze in turizem, ki jo vodi dr. Drago Stoka. V Ljubljani je delegacijo sprejel podpredsednik skupščine SR Slovenije Jože Sušmelj, v Kranjski gori pa se je delegacija sestala z Bogomilo Mitič, ki je predsednica republiškega odbora za turizem. Bil je med drugim govora o skupnem izrabljanju smučišč na Matajurju in Kaninu. Ker je turistični razvoj odvisen tudi od dobrih prometnih zvez, je bilo tržaško odposlanstvo seznanjeno o poteku del pri cestnem predoru skozi Karavanke. Isto odposlanstvo si je ogledalo tudi letališče na Brniku, da bi se ga boljše povezovalo z letališčem v Ronkah. Okrepilo naj bi se tudi nekatere železniške povezave, ki so turistično pomembne, tako npr. Trst in Gorico z Bohinjskim in Blejskim jezerom.

V Celovcu je italijansko delegacijo sprejel dr. Ferrari-Brunnenfeld, ki je odgovoren za turizem pri koroški deželni vladi. Delegacija se je nadalje sestala s celovskim županom dr. Guggenbergerjem in županom letoviškega kraja Vrba (Velden) ob Vrbskem jezeru, Petritschem.

■ Vsedržavni svet DC je izvolil za novega predsednika stranke Flaminia Piccolija. Prejel je 114 glasov. Zanj sta glasovali skupina Zaccagnini ter skupina PAF (Piccoli, Andreotti, Fanfani), skupina »Nuova alleanza democratica«, ki jo vodijo Forlani, Colombo, Donat Cattin in Bisaglia pa je oddala bele glasovnice. Vsedržavni svet je izvolil tudi novo vodstvo stranke, ki šteje 32 članov. Od njih jih pripada 12 skupini PAF, 11 Forlanijevi skupini in 9 Zaccagninijevi. Pravico udeleževati se zasedanj vodstva imajo tudi nekdanji predsedniki vlade in tajniki stranke, a njihov glas je samo posvetovalen.

Fatima, do 13. maja 1917 skromna in nepoznana vasica sredi skalnate planote, porasle s hrasti in grmičjem, je postala zlasti po zadnji vojni znana vsemu svetu po Marijinih prikazanjih ter po njenem pozivu k pokori, molitvi rožnega venca in spreobrnjenju

Biti Slovenec je vendar lepo Argentina se ne bo nikoli odpovedala Malvinam

Ko smo v soboto 8. maja v prvih popolnanskih urah zapuščali Gorico, nam vreme še zdaleč ni bilo naklonjeno. V avtobusu pa je vendarle zavladalo že običajno veselo vzdušje med navdušenjem in tistim rahlim nemiro, ki prevzameta pevce pred vsakim novim nastopom.

Milan nas je ob prihodu sprejel z vso živahno razgibanostjo velemesta, pa tudi z resnostjo svoje veličastne arhitekture. Sicer malce utrujeni od dolge poti smo v veselu razpoloženju odložili kovečke v hotelu »Fenice«, nekje v središču mesta, kjer naj bi naš zbor prenočeval. Že ob prihodu sta nam predstavnik slovenske katoliške skupnosti v Milanu s svojim prijaznim sprejemom nudila toplo presenečenje. Dan se je nagibal k večeru, pevci pa smo sedli k večerji v bližnji restavraciji.

Nato nas je dr. Oskar Simič povabil na ogled nočnega mesta, ki je v dežju in zlasti še ob igri teme in svetlobe zadobilo nepozaben čar. Stolnica je v tem ozračju odkrila svoje nemo pričevanje spokojne mogočnosti in kljubovanja.

Sončen nedeljski dopoldne je bil v celoti posvečen ogledu mesta. Tudi tokrat nam je bil dr. Simič izkušen vodič. Stolnica je bila v pestrem razkošju svoje mogočne zunanosti nedvomno naša prva privlačnost. Občutek imaš, da iz veličastja njenih kipov, obeliskov, konic, nadzidkov, ornatoz izžareva skrita poduhovljenost, podoba moči in silnega hotenja...

Zgodovino te presenetljive umetnije, ki nosi ime »Maria nascente«, je v kratkem skoraj nemogoče popisati. Gre namreč za eno tistih čudežnih stvaritev, ki so rastle in se oblikovale dolga stoletja ob sodelovanju domačih in tujih mojstrov.

Poseben občutek topline in ugodja nam je priklinal tudi sprehod skozi slavno milansko galerijo, prekriž prehod med stolnico in milansko Scalto. Zgrajena je v tkim. umbertinskem stilu in poimenovana po Viktorju Emanuelu II. Mogočna zgradba iz kamna, železa in šip je stvaritev znane G. Mengonija.

Povsem svojski umetniški užitek nam je nudil obisk cerkve »S. Maria delle Grazie«, ene najbolj bleščočih svetaritev lombardske renesanse, umetnije slavnega Bramanteja. Estetsko nadvse originalna je njena tipično toskanska stavbna tehnika s pečatom pozne gotike. Pri tem nikakor ni smogli mimo Zadnje večerje Leonarda da Vincija, delo nepopisnega umetniškega slovesa, ki v obiskovalcu zbudi trenutek globokega duhovnega doživljanja.

V zgodovinskem centru smo stopili še v najslavnejšo milanskih bazilik, cerkev sv. Ambroža, pravo mojstrovino romanskega stavbarstva. Baziliko je v letih 379-387 dal zgraditi sv. Ambrož, dosleden nasprotnik arijancev in sploh vplivna osebnost tedanjega časa. Štiri stoletja kasneje so ob baziliki benediktinski menihi postavili svoj samostan, kjer je danes znana katoliška univerza Krcer Jezusovega.

Nekaj pred četrto uro smo se z avtobusom odpeljali v San Maurizio al Monastero Maggiore, slikovit benediktinski samostan, kjer naj bi se odvijalo nepozabno srečanje z milanskimi Slovenci.

Kmalu po prihodu našega zbora se je samostanska kapelica dobila napolnila. Ob maševanju dr. O. Simiča, našim ubranem petju in sproščenu sodelovanju milanskih rojakov je v tem malem ambientu zavladala prijetna domačnost. Po maši smo se pevci in poslušalci pomaknili v notranjo samostansko cerkev, svojstveno dvorano s pisanimi dekoracijskimi razkošjem. Označujejo jo namreč sijajne freske, ki jih je s svojo šolo (Pittori rinascimentali lombardi) poslikal Bernardini Luini, učenec Leonarda da Vincija.

V imenu našega zbora je milansko publiko, zlasti pa rojake Slovence pozdravila napovedovalka prof. Marija Češut, ki je

tudi italijanskemu občinstvu posredovala naš pevski program in mu s primerno pozornostjo približala pesmi iz naše narodne tradicije.

Skrivnostno ozračje tega samostanskega prostora, zlasti pa odlična akustika, sta polifonskim pesmim dahnala mogočen zven slovesnosti in veličastja. Tudi umetne pesmi so v takem okolju še globlje zazvenele v igranju dinamike in v svoji svetlo temni tonski izraznosti. Občutek pa sem imela, da je publika sprejemala narodne pesmi s posebno ganjenostjo. Sicer je to tudi razumljivo, saj so človeku, ki je že leta odtrgan od svoje zemlje, od tistih starih in trdoživih korenin preteklosti, nedvomno pomenila notranje doživljanje, prepletano s spomini in čustvovanjem. »Narodna pesem pa je droban posrednik, ki te zapelje v dušo preteklosti, da si potok poišče svoj stari izvir,« kot se je po koncertu izrazila neka Slovenka, ki je že pol življenja prebila v tujini.

V posebnem spominu nam bo ostal prišrčni in iskreni pozdrav ge. Majde Kogoj, ene glavnih kulturnih buditeljic med Slovenci v Milanu. Svojo zahvalo je namenila vsem, ki so nam na ta ali na oni način omogočili to izredno srečanje. Naj med prisotnimi omenim le g. Tremolado, odgovornega ravnatelja turistične pastore, p. tra Esemias, predstavnika litvanske skupnosti in druge, ki so nam še pozneje ob skupni zakuski izrazili svoje priznanje. Ne pozabam pa bo ostal nastop Matija Blažiča, sinčka inženirja Blažiča, ki je ob končanem koncertu podaril dirigentu prof. Jericiju cvetje in v tekoči slovensčini izrekel zboru zahvalo.

Družabnost je zadobila še izrazitejšo potezo prijateljskega srečanja, ko smo se pevci in poslušalci zbrali na skupni zakuski. Brez kakih baročno bleščočih besed in neopostane retorike se je naše srečanje odvijalo v sproščeni domačnosti in medsebojnem spoznavanju. Ravno to misel je v svojem govoru podčrtal inženir Blažič, ko je poudaril, da kljub vsemu milanski Slovenci vztrajajo že enajst let.

V svojih zahvalah smo se še posebej spomnili velikih zaslug dr. Simiča, ki je bil tudi pobudnik tega pomembnega srečanja. Mislim, da so se ob takem doživljanju še posebno ostvarile besede našega dirigenta, ki je v svoji zahvali spomnil na enkratnost in globoko smiselnost tega združevanja.

Milanski Slovenci stopajo s svojo malostevilnostjo v silen kontrast z ogromnostjo svoje metropole. In vendar so znali to majhnost tako osmisliiti, da je postala celo jamstvo njihove vztrajnosti, trdoživosti in kljubovanja...

Besede so se kmalu prelile v skupno petje, tisti vesoljni jezik, ki nosi v sebi moč razumevanja in združevanja. Poseben izraz trdnosti in skritega pričevanja so zadobile tiste tipične narodne pesmi, ki se jih rojaki iz Milana še prav dobro spominjajo, saj tako pristno odražajo ono prvobitno čutenje vsakega naroda. Besede naše napovedovalke so dobile svoje veliki odmev, saj smo ponovno odkrili, »da je biti Slovenec vendar lepo!«

J. Z.

■ Po 63 letih izgnanstva je smela bivša avstrijska cesarica Cita obiskati Avstrijo, čeprav ni privolila v izjavo, da priznava novo avstrijsko republiko. Cesarica, ki živi v Zizersu v Švici, je s španskim potnim listom prestopila mejo pri Feldkirchu na Predarlskem, da je lahko obiskala grob svoje hčerke Adelajde, ki je pokopana v Tulfesu pri Innsbrucku. Cesarica Cita je pred nekaj dnevi spominila 90 let življenja. Ker se ni hotela odreči pravico do cesarskega prestola, ni imela pravice do vstopa v Avstrijo. Po posredovanju španskega kralja Juana Carlosa pri avstrijskem kanclerju Kreiskem pa ji je bilo to končno le dovoljeno.

(Izvirno poročilo iz Buenos Airesa)

Ko so Provincias Unidas del Sur (Združene južne province), danes Argentina imenovane v svoji borbi za neodvisnost iskale opore v svetu, je bila Anglija prva, ki je novo državo priznala. Bila pa je tudi prva, ki ji je odvzela kos ozemlja, ki ga je Argentina podedovala od Španije.

Da bi si Angleži zavarovali pomorsko pot skozi Magaljanov preliv iz Atlantika v Pacifik, so leta 1833 zasedli Malvinsko otočje. Argentina je sicer takoj protestirala, a kaj ko ni imela ladij, da bi Angleže spodbila, poleg tega pa so prav tedaj divjali boji med Buenos Airesom in ostalimi provincami.

Dokler niso Severnoamerikanci zgradili panamskega prekopa, je bilo za Angleže to otočje velikega pomena. V tistih časih je bilo na njem prek 3.000 ljudi. Danes jih je komaj 1.800. Poleg priseljenih Škotov je še nekaj stotin Čilencev ter drugih naseljencev iz bivših angleških kolonij v Aziji in Afriki.

Angleži radi poudarjajo, da se morajo Malvinci sami odločiti, pod koga želijo priti. V resnici pa so državljani drugega razreda, saj nimajo pravice izseliti se v Anglijo ali v kako drugo državo Združenega kraljestva. Na Argentino pa ne smejo misliti, saj tja ne sme potovati noben Malvinec. Le v primeru bolezni dobi to dovoljenje. Angleži jih zaničljivo imenujejo »kelpers«, tj. alge.

Bolj zanimivi so za Vel. Britanijo otoki zaradi izvrstne volne, ki jo daje 700.000 ovac. 75 % gospodarstva je v rokah Falkland Islands Company, F.A.C.O imenovane. Vsa trgovina, banke in ladijski promet so v njenih rokah. Pravijo, da je tudi mi-

nistrska predsednika Thatcherjeva soudeležena na tem podjetju. Zvezo z ostalim svetom vzdržuje ena ladja, tudi last F.A.C.O, ki enkrat na mesec odpelje v Montevideo v Uruguayu, da tam izkrca volno, vkrca pa angleške proizvode, brazilske banane in argentinska jabolka. Vožnja traja po štiri dni.

Po zadnji vojni, ko se je v Združenih narodih govorilo o dekolonizaciji, so prišli na vrsto tudi Malvinski otoki. Sklenjeno je bilo, da naj se Argentina in Vel. Britanija sami dogovorita, kdaj bo otočje vrnjeno Argentincem. Tudi so tedaj odločili, da se ljudske volje ne bo vzelo v poštev, ker Malvinci niso nikakršna verska ali narodna skupnost.

Ves čas Anglija skrbno pazi, da ostane otočje čim bolj osamljeno. Če hoče kdo iz Argentine tja, mora dobiti dovoljenje iz zunanje ministrstva v Londonu. Pač pa so Angleži »milostno« dovolili, da od petrolejske krize Argentina zalaga otoke z nafte in metanom. Na lastne stroške je Argentina tudi zgradila letališče pri Port Stanleyu. Za take stvari je bila Argentina dobra.

Vel. Britaniji se očitno ni prav nič mudilo s pogajanjem za vrnitev otočja. Končno je Argentincem prekipelo in splozil se je plaz dogodkov, ki je prerastel v sedanji spopad.

Marca letos je kakih 40 argentinskih delavcev šlo na Georgijske otoke razdirat staro topilnico za kitovo mast. Niso pa za to imeli dovoljenja od britanskih oblasti, saj na otokih ni bilo nobene vojaške posadke. Kot po navadi so pred začetkom dela izobesili argentinsko zastavo. To so storiili že večkrat poprej. To pot pa je Angleže

tako ravnanje razdražilo. Poslali so tja svojo ladjo z nalogo, da Argentinec prežene. Prav tako je Argentina poslala svoje mornarje, da argentinske delavce zaščitijo. Prišlo je do medsebojnih groženj in v odgovor na vse to je Argentina zasedla Malvine in Georgijske otoke. Pri tem ni bil ranjen noben Anglež, padli pa so trije Argentinci.

Vest, da so Malvine spet postale argentinske, je v Argentini povzročila nepopisno veselje. Ljudje so se na cestah in po ulicah mest objemali, prepevali so državno himno in izobesili državno zastavo. Dogajali so se prizori kot leta 1978, ko je Argentina postala svetovni prvak v nogometu.

Vojaška vlada, že šest let na oblasti in vedno bolj kritizirana od ljudi zaradi »ce-re-nih« gospodarskih problemov je naenkrat postala nadvse priljubljena. Politiki vseh strank in delavski voditelji so se ji dali na razpolago. Ko je prišel Reaganov poslanec general Haig v Buenos Aires, je lahko videl, kako je narod eno z vlado. Ves Majski trg je bil poln ljudstva, povsod zastave in manifestacije. Ves narod spremlja svoje vojake, ki čakajo na spopad z Angleži na Malvinah. Šolski otroci jim pišejo pisma, žene in dekleta jim pletejo puloverje. Mladina zbira darove in živila in vsak dan odpelje kolone tovornjakov proti Patagoniji, kjer se zbira argentinska vojska. Vse prebivalstvo nabira v obrambni sklad, otroci odpirajo svoje hranilčke, delavci dajejo od svojih skromnih plač, gospe darujejo svoj nakit. Do sedaj se je zbralo že 10.000 milijonov dolarjev. Ljudstvo, ki je tako enotno, se ne bo pustilo poraziti.

Medtem so se Angleži spet izkrkali na Georgijskih otokih. Argentinsko vojaško poveljstvo je to predvidelo in dalo svojim vojakom nalogo, da se umaknejo v notranjost in nadaljujejo z gverilo. Od junija do oktobra zaradi ledu tam ne bo pristala nobena ladja, letališča pa tam ni. Ziveža in streliva Argentincem ne manjka. Pač pa te dni Argentina žaluje za padlimi mornarji s križarke »General Belgrano«. Baje je ameriški satelit angleški podmornici označil položaj ladje.

Vlada v Buenos Airesu je vseskozi pripravljena pogajati se, da bi se spopadi končali, a le pod enim pogojem: da svet prizna argentinsko suverenost nad Malvinskimi otokom.

N. H.

Iz Beneške Slovenije

Zapreti hočejo otroške vrte v Benečiji

Kot piše zadnja številka »Doma«, glasila beneških duhovnikov, nameravajo šolske oblasti zapreti nekaj otroških vrtcev v Beneški Sloveniji. Razlog je, da je vpisanih premoal otrok in da ni videti izboljšanja v prihodnosti. Po zakonu bi moralo biti vsaj 15 otrok za en otroški vrtec. Domačini so se pa temu uprli in poslali protestne vloge na razne oblasti. Njihov protest so podprli tudi vsi izvoljeni deželni in pokrajinski svetovalci v beneških dolinah. Starši so v svojih protestih iznesli razloge zoper zapiranje vrtcev in sicer: oddaljenost beneških vasi od večjih centrov; zaposlenost staršev v podjetjih izven domačega kraja; posebnost beneškega ljudstva, ki govori doma svoje slovensko narčeje. Upanje je, da bodo pristojne šolske oblasti v Vidmu in v Rimu razumele položaj v teh tudi gospodarsko ogroženih dolinah.

Problem zapiranja vrtcev in šol se je pojavil v Slovenski Benečiji, ker so se vasi izpraznile deloma zaradi izseljevanja mladih, deloma tudi zaradi splošnega upadanja rojstev. V malo obljudenih krajih je to že grozeč pojav: če ni mladih družin ali če te nimajo otrok, postajajo otroški vrteci odveč. Za vrteci bodo prišle na vrsto osnovne šole, nato srednje in tako dalje. Na koncu ne bo delavcev niti za tisto industrijo in obrt, ki bo preživela sedanjo krizo.

Začelo se je v Benečiji, razširilo se bo pa tudi na ravnino in na mesta. Prihodnost ni ravno zelena.

■ Italijanski zunanji minister Colombo je obiskal Jeruzalem, kjer je imel razgovore z izraelskimi državniki. Ti so mu jasno povedali, da se ne mislijo pogovarjati s palestinsko osvobodilno organizacijo. Colombo pa je bil mnenja, da je tako stališče napačno, če se hoče ustvariti vzdušje medsebojnega zaupanja. Na koncu obiska je Colombo poletel še v Šarm el Šejk, kraj, ki teži ob vhodu iz Rdečega morja v Akabski zaliv in kjer ima Italija tri čistilce min, ki so vključeni v mednarodne oddelke za vzdrževanje miru ob egiptovsko-izraelski meji.

Redovnice v Cerkvi

Kongregacija za redovnice in sekularne institute je objavila uradne podatke o redovnicah, redovnikih, laičnih institutih (moških in ženskih). Zanimiva je primerjava med leti 1975 in 1980.

Leta 1975 je bilo na svetu 711.751 sester z večnimi obljubami, leta 1980 pa 719.912. Tako je število porastlo za nad 8.000 sester na celem svetu. Tudi število novink je v porastu. Leta 1975 so jih imele te kongregacije 11.316, leta 1980 pa 11.771.

Redovnice z začasnimi zaobljubami (obnavljajo jih vsako leto ali vsaka tri leta in v kolikor jih neka sestra ne obnovi, lahko izstopi) pa so v znatnem upadanju. Leta 1975 jih je bilo v Cerkvi 48.879, leta 1980 pa 35.519.

V Evropi je največji porast redovnic zabeležiti v Zah. Nemčiji, na Malti, v Poljski in Švici. Znaten porast imajo še Kanada, Mehika, Brazilija, Kolumbija, Filipini, Peru in Argentina. Azija je imela 1975. leta 41.690 sester z večnimi zaobljubami, leta 1980 pa 62.269. Tu je bil tudi največji porast redovništva nasploh.

tržaške novice

Občni zbor Slovenskega dobrodelnega društva

V sredo 12. maja je Slovensko dobrodelno društvo v Trstu na rednem občnem zboru podalo obračun o svojem delu v letu 1981. Kot je razvidno iz poročila, ki sta jih podala tajnik dr. Boris Sancin in blagajnik prof. Slavko Bratina, je društvo v tem obdobju dobilo od javnih oblasti skupno 7.249.500 lir podpore, za dobrodelne namene pa je v istem času izdalo 11.511.682 lir. Iz svojih sredstev, ki izvira iz dohodkov nepremičnin, kapitala in prispevkov članov ter podpornikov je dodelo 4.262.182 lir.

Največji napor in strošek je pri tem predstavljala počitniška kolonija v Devinu, katere se je udeležilo 50 učencev slovenskih osnovnih šol iz tržaške in goriške pokrajine. Zanj je društvo izdalo 6.996.061 lir, medtem ko je v ta namen prejelo od dežele 6.250.000 lir. Obdarovanju socialno potrebnih učencev slovenskih osnovnih šol na Tržaškem je bilo namenjenih 995.645 lir, za mesečne podpore dijakov slovenskih zavodov je bilo porabljenih 2.030.000 lir. Na izrecno željo podpornikov je društvo v znak solidarnosti prispevalo 500.000 lir za žrtve potresa v južni Italiji.

Upravni odbor je zaradi organizacijskih vzrokov in s tem povezane odgovornosti, čeprav s težkim srcem, sklenil, da letos ne priredi počitniške kolonije. Bo pa zato posvetil toliko večjo skrb podpiranju slovenske mladine in tudi starejših socialno ogroženih oseb. V ta namen je že vzpostavil stike s slovenskimi socialnimi asistentkami in jih bo še razširil.

Čim bo društvo dobilo pripadajoči del zapuščine, ki mu jo je namenil pokojni Mihael Flajban, bo ustanovilo in razpisalo štipendije, ki bodo nosile njegovo ime. S tem bo učinkovito podprlo usposabljanje in uveljavljanje pripadnikov novih slovenskih rodov v naši deželi. Gre za pomembno pobudo, ki bo dala društvu trajen pomen. Po poročilu nadzornega odbora, ki ga

je podal dr. Karel Gantar, je občni zbor soglasno odobril delo in načrte upravnega odbora, ki je bil lani izvoljen za tri leta.

Barkovlje

Poimenovanje šole. V nenavadnih okoliščinah je potekala v nedeljo 16. maja slovesnost poimenovanja slovenske osnovne šole po pisatelju Franu Sal. Finžgarju. Dan prej je požar uničil dve učilnici italijanske šole, ki sta v gornjih nadstropjih nad slovenskimi prostori, kateri so v prtiličju. Voda, ki so jo gasilci uporabili za gašenje požara, je pronicnila tudi v slovenska razreda. Ni moč reči, ali je šlo za atentat ali zgolj za kratek stik, kot se glasi uradna verzija o požaru.

Kljub vsemu pa se je slovesnost izvršila. Najprej so v veži šolskega poslopja odkrili doprni Finžgarjev kip, delo Klavdija Palčića, nato pa je svečanost potekala na dvorišču bližnjega prosvetnega doma. V imenu združenja staršev je pozdravila in izrekla priložnostne besede Elda Veljak Doles, v obeh jezikih pa je spregovorila Ornella Jurkič, namestnica ravnateljice Egidija Strnada. V kulturnem programu so nastopili otroci iz vrtca in osnovne šole z deklaracijami in petjem, otroška folklorna skupina s primorskimi plesi, novonastali barkovljanski mešani zbor in šolarji z otroškimi igrkami.

Pripravljalni odbor je ob tej priložnosti izdal brošuro »Barkovlje - Pri nas je bilo tako...«, v prosvetnem domu pa priredil razstavo o zgodovini Barkovelj, pri kateri so sodelovali tudi šolarji.

Družinska sreča

Družino Borisa in Norme Bogatec je te dni razveselilo rojstvo drugorojenke Matejke. Svojemu članu in blagajniku ten Matejki je soprogi Normi iskreno čestita, njej Matejki pa želi obilo zdravja in srečnih let cerkveni pevski zbor župnije Sv. Križa pri Trstu.

Pevski zbor »Lofze Bratuž« pred milansko stolnico

Slovenska izbira na predčasnih volitvah

Ko bodo 6. in 7. junija stopali volilci iz tržaške pokrajine na volišča, da obnovijo predčasno razpušeni tržaški pokrajinski svet, tržaški občinski svet in dvanajst krajevnih svetov tržaške občine, se bodo znašli pred rekordnim številom znakov strank, ki se potegujejo za njihove glavo.

NASTOPILO BO KAR 15 STRANK

Za obnovo tržaškega občinskega sveta tekmuje letos kar 15 strank in političnih skupin. Med njimi so nekatera nova gibanja, ki prvič nastopajo na Tržaškem. Na levi sta se pojavili tudi v Trstu Proletarska demokracija in Liga revolucionarnih komunistov - italijanska sekcija četrte internacionale. Z misovci in Listo za Trst tekmuje Lista tricolore, ki jo vodi nekdanji neofašistični poslanec De Vidovich in ki je kar na znak napisala geslo, s katerim sodeluje pri volitvah: Ne dvojezičnost! Iz oporečnikov sedanega vodstva in političnega razvoja v Listi za Trst, ki vedno bolj kaže svojo zaprtost in hude predsodke do Slovencev (poslanke Gruber Bencovo so celo »prepričali«, da je umaknila iz poslanske zbornice svoj zakonski osnutek o zaščiti Slovencev, Furlanov in Nemcev v Furlaniji-Juljski krajini), skupine radikalcev in »ekologistov« se je le nekaj dni pred iztekom roka za vložitev kandidatnih list rodila politična skupina: Movimento Trieste - Tržaško gibanje. Da je slika novosti popolna, je treba omeniti še Vsedržavno stranko upokojencev.

Poleg omenjenih skupin bodo prisotne na volitvah že znane stranke; po vrstnem redu vložite list so to komunisti, misovci, republikanci, Lista za Trst, independentisti, Slovenska skupnost, liberalci, krščanski demokrati, socialisti in socialni demokrati.

Za pokrajinski svet, za katerega bodo volitve ne le v tržaški občini, pač pa še v Devinu-Nabrežini, Dolini, na Repentabru, v Zgoniku in Miljah, je slika nekoliko različna. Sodelovalo bo 12 strank, saj v primerjavi z občinskimi kandidaturami manjkajo independentisti in Liga revolucionarnih komunistov.

PRISOTNOST SLOVENSKE SKUPNOSTI

Slovenska skupnost je prisotna v vseh svetih, ki jih bo treba obnoviti. V kratkem času volilnih priprav je brez težave našla 60 kandidatov za tržaški občinski svet 30 kandidatov za tržaški pokrajinski svet, od 7 do 11 kandidatov za vsakega izmed rajonskih svetov ter nekaj stotin podpisnikov.

Kot glavna kandidata sta bila potrjena oba dosedanja svetovaleca: dr. Zorko Harej za pokrajino, kjer je že bil svetovalec in odbornik za slovenska vprašanja in za kmetijsko problematiko, dokler odbor ni padel po zaslugi komunistov, kar je čez mesec privedlo do razpusta pokrajinskega sveta ter razpisa predčasnih volitev.

Podobna kriza, ki jo je v obeh svetih v bistvu povzročila prisotnost močne Liste za Trst in zbežnost večine ostalih strank, je nastopila tudi v tržaški občini. Dosedanja svetovalec SSK prof. dr. Aleš Lokar je tudi tokrat na prvem mestu 60-članske kandidatne liste SSK za tržaško občino. Ostali kandidati si sledijo po abecednem redu. (Pri pokrajinskih volitvah, kjer so za posamezna okrožja kandidati že določeni in ni možnosti za preference, je pokrajinski svet SSK določil dr. Hareja za kandidata v najmočnejšem okrožju, ki obsega Devin-Nabrežino, Zgonik, Repentabor, Prosek, Kontovel.)

Znova kandidira tudi večina dosedanjih rajonskih svetovalec: dosedanja predsednik rajonskega sveta za Vzhodni Kras inž. Karlo Grgič, svetovalec na Zahodnem Krasu Stojan Lisjak in Mario Sedmak, inž. Vladimir Bak za Sv. Ivan, Aleksander Cergol za Sv. Ano-Kolonkovec.

Na listah pa je tudi veliko novih imen, med katerimi bodo, kot upamo, stopile v upravno življenje nove sile. Veliko je žensk, mladih ljudi vseh poklicev, zanimanj in dejavnosti.

Slovenski kandidati se javljajo seveda tudi na listah vsedravnih italijanskih strank, od komunistov in socialistov do novih strank in manjših grupacij, tako da je letos nevarnost razpršitve slovenskih glasov in torej politične moči naše manjšine še veliko večja. To je posebno nevarno v času protislovenske gonje, sejanja novega nezaupanja, odlašanja in zoževanja manjšinske zaščite.

TISKOVNA KONFERENCA SLOVENSKE SKUPNOSTI

V soboto 15. maja je SSK sklicala na svojem sedežu v Trstu tiskovno konferenco. V prisotnosti še drugih kandidatov sta nosilca pokrajinske in občinske liste dr. Harej in prof. Lokar predstavila kandidata slovenske stranke in obrazložila

upravna programa tako glede pokrajinske kot glede občinske problematike. Gre za dolge in podrobne dokumente, ki utemeljujejo boj za narodne pravice, proti vsakemu odtujevanju slovenske zemlje in spreminjanju podobe našega ozemlja, za gospodarski in družbeni napredek slovenske narodnostne skupnosti in celotne krajevne skupnosti. Tako se vrstijo tu po glavja o rabi jezika, šolstvu, kulturi, gospodarstvu, javnih delih, varstvu narave, kmetijstvu, ovrednotenju izročila, industrijskem razvoju, urbanistiki, sodelovanju med manjšino in matico, športu ter o vrsti podrobnih, a za posamezne kraje pomembnih ter praktičnih vprašanjih.

Kot je povedal pokrajinski kandidat in pokrajinski tajnik SSK dr. Zorko Harej, ostaja tudi pri teh volitvah in v tem političnem trenutku veljaven idejni temelj, po katerem je Slovenska skupnost politična stranka Slovencev v Italiji, ki temelji na načelih narodne samobitnosti, demokratične ureditve, političnega pluralizma in socialne pravičnosti. SSK odločno zagovarja stališče, da s samostojnim političnim nastopanjem Slovinci v Italiji najučinkoviteje izpričujemo svojo narodno samobitnost in se uveljavljamo kot subjekt v javnem političnem življenju, kajti v politični stvarnosti, v kateri živimo, le samostojno predstavninstvo neposredno izraža misli in hotenja Slovencev v naši deželi in zato lahko svobodno in dosledno brani njihove pravice in koristi na vseh področjih.

Na junijskih volitvah torej izbira ne bi smela biti težka za slovenskega volilca. Samo ena stranka ima program, ki je v celoti zrasel kot izraz naših želja in zahtev. Samo ena stranka je, ki se lahko pohvali, da ima ne le po kakega slovenskega kandidata, temveč vse kandidate iz naše slovenske skupnosti.

Dr. Zorko Harej, glavni kandidat SSK za tržaško pokrajino

KANDIDATNA LISTA ZA TRŽAŠKI POKRAJINSKI SVET PO OKROŽJIH

- HAREJ Zorko
- SIMČIČ Teofil
- JEVNIKAR Ivo
- PAVLICA Pavel
- STOKA DRAGO
- GRUDEN Jožko
- PETAROS Robert
- MAVER Mario
- KOSOVEL Dora
- GLAVIČ Silvana
- VOLK Cvetka
- NADIŠEK Marcel
- PAVLETIČ Ondina
- TAVCAR Adrijana
- STOPER Josip
- GERDOL Jožko
- SKRINJAR Drago
- VISINI Gabrijela
- MAHNIČ MOČNIK Aleksandra
- SANCIN Anamarija
- SOSIČ DREOSSI Lojzka
- KRAPEŽ Edi
- MIJOT Marija
- MAMOLO Humbert
- PAHOR VERRI Nadja
- MLJAC Franc
- SOSIČ Milan

Nabrežina-Zgonik-Repentabor: HAREJ Z. Milje; SAVRON Danilo
Dolina-Zavljje-Bazovica: SLAMA Boris

Romanje bolnikov na Brezje

XIV. vseslovensko romanje bolnikov invalidov in ostarelih na Brezje bo v soboto 12. junija. Romanje pripravlja mladinska revija »Ognjišče«. Romarsko sveto mašo bo letos vodil ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar. Z njim bodo somaševali duhovniki, zastopniki iz vse Slovenije.

Civilne poroke in razveze v Sloveniji

V Sloveniji je bilo v preteklem letu sklenjenih 12.436 civilnih porok. Število je znatno nižje kot prejšnja leta, ko jih je bilo nad 14.000 in celo nad 15.000. Civilnih razvez pa je bilo 2.473. Število razvez je precej stalno.

Ob zadnji številki letošnjega Pastirčka

Z 8. številko je »Pastirček« zaključil svoje 36. leto izhajanja. Učakal je torej zrelo starost, ostal pa je otroško svež in mlad. To pa po zaslugi urednikov, sodelavcev in otrok. Med uredniki gre glavna zasluga Ljubki Sorlijevi, ki je tudi v preteklem letu nosila glavno težo pri »Pastirčku«. Janini razgovori z otroki pričajo o tem, pa njene pesmice, saj skoraj ni številke, da bi otrokom ne zapela kaj lepega. Skrito pa ostaja njeno delo urednice, ki popravlja besedila, zbira prispevke, skrbi za lomljenje lista. To je skrito delo, ki ga pozna samo, kdor ima opravka z listi.

Njej so pomagali ostali uredniki: Ivo Bolčina, ki ima na skrbi uglasene pesmi, Zora Saksida, ki vsak mesec nudi kaj novega »Za višjo stopnjo«, pa tudi kako pesmico; potem Majda Paulin, ki je celo leto zabavala najmlajše z risbicami za 1. in 2. razred. Gotovo so jih naši malčki bili veseli, ker so imeli kaj barvati. Mariza Perat je otroke seznanjala z našimi možmi. Osem jih je letos predstavila otrokom v njim dostopnem pripovedovanju. Zadnji je bil prof. Mirko Filej, ki se bomo letos 10. junija spominjali že 20. obletnice njegove smrti. Učiteljica Ljuba Smotlak je pa letos spremljala otroke in odrasle po

tržaškem mestu, a ga je obhodila le majhen del. Stalen sodelavec je bil tudi Jože Vrtovec, ki je z originalnimi risbami opozarjal otroke na nevarnosti za zdravje, pa jih spodbujal k skrbi zanje. Ugankarski del je urejal tržaški Branko.

Poleg teh stalnih sodelavcev so bili še katehetje, ki so urejali svojo stran, in nekateri drugi. Naj omenim le starejšega in upokojenega učitelja Julčeta Gorjana, ki s svojega invalidskega vozička še vedno misli na naše otroke.

Ostanejo še otroci sami, ki s svojimi pisemci »Pastirčku« polnijo njim namenjene strani. Prav živahno je bilo njih dopisovanje.

Ob koncu še ena ugotovitev: Cel »Pastirček« je del tukajšnjih ustvarjalcev. Vse je v njem originalno od risb do pesmic in pripovednih spisov. Tudi v spodbujanju k ustvarjalnosti zamejskih sil opravlja »Pastirček« pomenljivo vlogo.

(r+r)

V bolnišnici se pokaže, kaj človeka resnično drži pokonci. Tukaj se končajo sanje in se začneja vera v križanje in vstajenje (Martin Gutl).

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST

priredi v nedeljo 23. maja ob 16.30 v cerkvi kletincev v ulici sv. Anastazija v Trstu

Koncert Marijinih pesmi

Nastopili bodo razni cerkveni zbori.

Šport

MOSKA D LIGA

Olympia Terpin-Juventina 3 : 0

(16 : 14, 15 : 13, 15 : 10)

Olympia: Spacapan M., Cotič M. in S., Terpin D. in S., Dornik, Kuštrin, Černic M. Juventina: Orel, Plesničar, Černic, Mervic, Mučič, Faganel, Juren.

V sobotnem zaključnem in obenem odločilnem derbju s štrandško Juventino je Olympia slavila s čistim 3 : 0. Tekma je bila za obe slovenski moštvi važna, saj je odločala o celotnem prvenstvu, ker sta se obe ekipi odlično izkazali: samo zmagovalec sobotne tekme je bil pripuščeno k odločilnim bojem za napredovanje v višjo ligo.

Tako smo bili na tem srečanju priča lepi, čeprav nervozni igri, vsako akcijo pa je spremljalo bučno navijanje številnih navijačev ene in druge strani.

Prvi set je bil najbolj izenačen, saj se je končal z izidom 16 : 14 v korist Olympie, medtem ko je že vodila Juventina s 14 : 13, a je nekaj dobrih blokov preobrnilo rezultat. V drugem in tretjem setu pa je na igrišču zagospodovala Olympia, in čeprav izid posameznih setov (15 : 13 in 15 : 10) tega ne kaže, je bila premoč plavih očitna. Točke Juventine so bile v glavnem na napakah nasprotnika.

Najboljše je pri Olympii deloval blok, ki je onemogočil sleherno akcijo Juventine pod mrežo; ta je skušala nadoknaditi vrzel z dobro igro v polju in iz izredno obrambo, ki pa je redno kapitulirala pod udarci najboljšega moža na igrišču, Stefana Cotiča, ki je bil neresljiva uganka za blok štrandške Juventine.

Pri slednji je bilo opaziti, da moštvo ne igra več homogeno in organizirano kot

ob začetku prvenstva, pač pa da išče individualno igro, ki pa ni vedno učinkovita. Skratka, v sobotnem derbju smo videli povsem zaslužen zmagovalec Olympie, obenem pa je bil to velik praznik za vso odbojko na Goriškem, ki doživlja svoj veliki preporod.

Na koncu moramo omeniti zelo nešportno vedenje navijačev Juventine, ki so v zadnjem času zahajali na tekme Olympie in glasno navijali za katerokoli nasprotno (italijansko) moštvo. Pa ne samo to. Po zadnjem srečanju je vodstvo Juventine naslovilo uraden protest na odbojgarsko federacijo zaradi prisotnosti na klopi Olympie nekega našega spremljevalca iz Jugoslavije (!). Zaradi takih in podobnih akcij se nam Italijani upravičeno lahko smejejo, za vso slovensko manjšino v Italiji pa je to hud udarec. Apeliramo na ZSSDI, da proti takim dejanjem zavzame kar se da odločno stališče, Juventino pa vprašujemo, ali bi res raje videla, da bi jo premagalo kako italijansko moštvo?

MOSKA I. DIVIZIJA

Olympia-Capriova 3 : 0

(15 : 8, 15 : 6, 15 : 11)

Olympia: Cotič, Spacapan I. in S., Košič, Terpin, Devetak, Batistič, Sirk.

Kljub naporom Koprivenci niso mogli do živnega Gorčanom, čeprav so ti igrali pod svojimi zmoglostmi. - G.R.

ZENSKA I. DIVIZIJA

Mossa-Olympia 1 : 3

(3 : 15, 6 : 15, 16 : 14, 7 : 15)

Olympia: Bertolini K. in M., Mažgon, Olivo, Primožič, Suligoi, Testa, Vrtovec, Burnik.

V ločniški telovadnici so goriška dekleta, čeprav v okrnjeni postavi, odigrala po mnenju mnogih svojo letošnjo najlepšo tekmo. - G.R.

Odbojgarsko moštvo Olympia-Terpin, ki si je preteklo soboto priborilo dokončno drugo mesto na lestvici. Stojijo od leve proti desni: Ivan Terpin (sponsor), Mirko Spacapan, Rinaldo Dornik, Mauro Kuštrin, Stefan Cotič, Dušan Carl, dr. Jože Vrtovec (predsednik Olympie); spredaj od leve na desno Marjan Černic, Marko Cotič, Damjan Terpin, Simon Terpin

Jubilej »Družine«

7. maja je minilo 30 let, odkar je izšla prva številka »Družine«. Natisnili so jo v Ljubljani, kot kraj izhajanja pa je bila v glavi navedena Nova Gorica. Ustanovil jo je zdaj že pokojni apostolski administrator za Slovensko Primorje dr. Mihael Toroš, njen prvi urednik je bil duhovnik ljubljanske nadškofije dr. Jože Premrov, ki živi v pokouju v Ljubljani, prvi odgovorni urednik pa pokojni primorski duhovnik in glasbenik Vinko Vodopivec. Naklada prve številke je bila 30.000 izvodov.

»Družina« ob jubileju čestitamo in ji želimo, da bi se vedno bolj širila in krepila.

Z GORIŠKEGA

Jamlje

Zlata poroka. 15. maja 1932 sta se v Devinu poročila Jožef Radetič in Viktorija Petelin. Od tedaj je minilo torej petdeset let. V skupnem življenju sta zakonca v polni meri uresničila svetopisemski ukaz: »Rastita in množita se!« Rodilo se jima je 12 otrok. Enajst od njih se je 15. maja letos udeležilo zlate poroke, združene z zahvalno sv. mašo. Dvanajsti, Venceslav je umrl kak mesec po rojstvu. Danes so vsi razen enega poročeni, vsa družinska skupnost pa šteje 45 članov. Sedem družin živi na Goriškem, štiri pa na Tržaškem.

Po zahvalni maši so se vsi otroci in vnuki zbrali v rodni hiši pri očetu in materi pri Sabličih. Bilo je čudovito doživetje, to srečanje v patriarhalni družini, ki jo je Bog tako bogato blagoslovil in obogatil z novimi življenji. Malokdaj je dom pri Sabličih brez obiska: od Opčin do Steverjana prihajajo otroci in vnuki v skupni očetov dom.

Duhovnjak Jamlje tej številni, versko trdni in narodno zavedni družini, ki že več stoletij vztraja na jezikovni meji in kljubuje vsem nevednostim od srca čestita k lepemu družinskemu jubileju. Bog nam daj še mnogo takih družin!

Poimenovanje osnovne šole. Ime bo nosila po nabrežinskem pesniku Igu Grudnu. Svečanost poimenovanja bo v nedeljo 30. maja. Ob tej priložnosti bo izšla brošura o zgodovini te šole in o delu in življenju v njej od ustanovitve do danes. Objavljen je tudi pesnikov življenjepis. Bronasti doprsni kip pesnika, s podstavkom iz kraškega kamna je delo kiparja in letošnjega Prešernovega nagrajenca Zdenka Kalina iz Ljubljane. Pripravljali odbor, sestavljen iz učiteljskega in staršev se pridno sestaja, da čim bolj pripravi prireditve in kulturni program. Nadaljuje se nabiralna akcija. Vaščani so v ta namen prispevali:

Zupančičeva ulica: družina Pahor-Marušič 50.000; družina Bagon-Terrana 10.000; družina Bagon-Devetak 10.000; Frančiška Bagon 20.000; Jožef Legiša 10.000; Bernard Bagon 5.000; Emilija Šuc 2.000; Julij Fučka 10.000; Emil Krošelj 7.000; Karel Semolič 10.000; Edvard Zanolla 5.000; Mario Pahor 10.000; Marija Peric 6.000; Jožefa Okretič 5.000; Mario Okretič 3.000; Roman Okretič 10.000; Ernest Šuc 10.000 lir.

Trinkova ulica: Olga Pahor 10.000; Edvard Pahor 20.000; Marija Pahor 10.000; Angela Semolič 5.000; Zdravko Soban 5.000; Adela Kopal 15.000; Vilko Stanič 10.000; Vincenc Antonič 10.000; Alojz Devetak 15.000; Bernard Soban 50.000; I. Pizzo 8.000; Herman Stanič 10.000 lir.

Prvomajska ulica: Lucijan Kopal 15.000; Rihard Kopal 10.000; Mirko Legiša 20.000; Valerij Radetič 10.000; Leopold Antonič 5.000; Giuseppe Atzori 5.000; Ernest Soban 5.000; Elda Okretič 15.000; Alojz-Hilda Pahor 20.000; Cilka Marušič 7.000; Renato Pahor 10.000; Furio Soranzo 5.000; Mario Radetič 10.000; Olga Stanič 5.000; Maurizio Zulian 5.000; Josip Pahor 5.000; Silvana Soban 15.000; Jordan Radetič 15.000; Mario Soban 50.000; Albin Soban 10.000 lir.

Gregorčičeva ulica: Mario Semolič 10.000; Alojz Frandolič 25.000; Jožef Pahor 25.000; Franc Pahor 10.000; Mario Krošelj 10.000; Jožef Semolič 30.000; Veronika Pahor 5.000; Anton Pahor 1.500 lir.

Trg svobode: Josip Konjic 10.000; Danilo Pahor 10.000; Jožef Bagon 5.000; Bruno Pahor 20.000; Jožef Radetič 5.000; Marija Boscarol 10.000; Danica Radetič 10.000 lir.

Grudnova ulica: Mirko Bagon 10.000; Josip Ferfolja 20.000; Jordan Semolič 10.000 lir.

Poljska ulica: Ernest Semolič 10.000; Ljilja Krošelj 10.000 lir.

Komarji: Franc Konjic 10.000; Ivan Fontana 10.000 lir.

Sabljič: Stanko Legiša 10.000; Dario Legiša 15.000; Alojz Legiša 10.000; Josip Radetič 15.000; Emil Radetič 20.000; Lucijan Radetič 10.000 lir.

Ostali: Kmečko-obrtna posojilnica na Opčinah 50.000; VZPI-ANPI Dol-Jamlje 50.000; Kmečko-obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini 100.000; Kmečko-obrtna hranilnica in posojilnica v Doberdolu 250.000; uprava Dijaškega doma v Gorici 100.000 lir.

